

Limburgse uitvoeringssamenwerking

Regionale bestuurlijke bijeenkomst over uitvoeringssamenwerking in **Noord-Limburg**

Datum: 10 november 2010

Locatie: gemeentehuis Venray

Aanwezig:	Burgemeester Oord	gemeente Beesel
	Wethouder Pekema	gemeente Bergen
	Burgemeester Van Rooij	gemeente Horst aan de Maas
	Burgemeester Persoon	gemeente Mook en Middelaar
	Burgemeester Delissen-van Tongerlo	gemeente Peel en Maas
	Wethouder Busser	gemeente Venray / Stuurgroep RUD
	De heer Driessen	gemeente Bergen
	De heer Van der Biesen	gemeente Peel en Maas
	De heer Beemer	Berenschot
	Mevrouw Hermans	Berenschot
	Mevrouw Linssen	secretaris stuurgroep RUD
Afmelding ontvangen van:	Burgemeester Bruls	gemeente Venlo
	Burgemeester De Loo	gemeente Gennep
	Gedeputeerde Kersten	Stuurgroep RUD

Opening

De heer Busser heet iedereen welkom op deze regionale bijeenkomst. Aangezien er enkele bestuurders voor het eerst hier aan tafel zitten over dit onderwerp wordt gestart met een voorstelronde. De heer Busser geeft vervolgens aan dat de heer Beemer een inleiding zal geven over het inventarisatieonderzoek "de Foto van Limburg". De Foto van Limburg zal deze week in vijf regionale bijeenkomsten worden gepresenteerd. Deze regionale bestuurlijke bijeenkomsten zijn bedoeld als opmaat voor de bestuursconferentie die zal plaatsvinden op 24 november 2010. Deze conferentie is bedoeld voor portefeuillehouders fysieke leefomgeving, handhaving, vergunningverlening of Wabo. De Foto van Limburg gaat uit van feitelijkheden. Horst aan de Maas en Venray voeren vanavond nog gezamenlijk het bestuurlijke gesprek met Berenschot. De heer Pekema meldt dat de datum 24 november niet goed uitkomt, omdat er dan verkiezingen zijn in Bergen, Gennep en Mook en Middelaar. De heer Busser stelt voor om te bekijken of informatie vanuit deze drie gemeenten kan worden meegegeven voor de bestuursconferentie en stelt voor om hierover nog even vooroverleg te hebben.

Foto van Limburg en samenwerkingsscenario's

De heer Beemer geeft een toelichting op de Foto van Limburg en de samenwerkingsscenario's die Berenschot in opdracht van de Stuurgroep RUD heeft gemaakt. De Foto van Limburg geeft een beeld van handhaving en vergunningverlening omgevingsrecht bij de Limburgse gemeenten en de Provincie Limburg. De foto geeft inzicht in de opgaven "buiten", de capaciteit en kwaliteit "intern" en in bestuurlijke overwegingen en levert bouwstenen voor scenario's.

Deze scenario's worden gemaakt om de bestuurlijke besluitvorming te ondersteunen, om het bestuurlijk gesprek inhoudelijk te faciliteren. Er worden -nog los van organisatiemodellen- richtingen en ordes van grootte geduid.

De Foto van Limburg is voor wat betreft de regio Noord-Limburg gemaakt met gegevens van de gemeenten Venlo, Venray, Horst aan de Maas en Bergen. Omdat er geen gegevens zijn verstrekt door de gemeenten Gennep, Mook en Middelaar, Beesel en Peel en Maas is voor deze gemeenten bij de berekeningen uitgegaan van de gemiddelde Limburgse gemeente.

Referentiepunten bij het maken van de scenario's zijn de bestuurlijke en ambtelijke gesprekken die Berenschot in het kader van het maken van de Foto van Limburg heeft gevoerd, de kwaliteitscriteria en voor het bepalen van kosten en terugverdientijd, het Berenschotmodel dat is ontwikkeld in opdracht van IPO. Berenschot heeft een aantal aannames gehanteerd: Bij het schaalniveau wordt een rekenkundige toedeling van capaciteit gehanteerd. Het financiële model gaat er van uit dat de front office bij gemeenten blijft. Het Berenschot(IPO)model wordt integraal gehanteerd. Dit betekent dat er geen besparing op het primaire proces is ingeboekt, dat de overhead in de RUD is gesteld op 27,3 % ten opzichte van de gemeenten (33,6 %) en de provincie (36,1 %) en dat de aannames inzake frictie- en desintegratiekosten zijn overgenomen (dit levert conservatieve schattingen op). En tot slot, de fte's van de provincie zijn naar gewest onderverdeeld (totaal gedeeld door vijf) en de ontbrekende gemeenten zijn zoals gezegd gemodelleerd aan de hand van de gemiddelde Limburgse gemeente.

Wat is de actuele stand van zaken? In het RUD-proces wordt los van de voorkeur voor schaalgrootte onderzocht welke samenwerkingsmogelijkheden er zijn. Het kabinet boekt alvast efficiencykorting in. Betekent dit dat het kabinet er van uitgaat dat de RUD's er komen? In ieder geval dat het goedkoper kan, constateren de aanwezige bestuurders. Er wordt geconcludeerd dat je zelf de efficiencyslag moet gaan maken, als er geen RUD komt. We zitten nog steeds in een vrijwillig bottom up proces; er is nog geen kabinetsstandpunt of de RUD's er daadwerkelijk moeten komen. De heer Busser geeft aan dat in de Stuurgroep RUD is geconstateerd dat er veel ontwikkelingen gaande zijn. Daarom is het maar de vraag of je mag verwachten dat je de desintegratiekosten kunt opvangen; de stuurgroep heeft derhalve afgesproken om conservatieve inschattingen te gebruiken. De heer Van der Biesen maakt zich zorgen over de knip tussen frontoffice en backoffice en vraagt zich af of dit in het proces wel voordelig is voor de klant. Waar leg je de knip in het proces? Tussen vergunningverlening en handhaving? Of tussen frontoffice en backoffice? De heer Van Rooij meldt dat Horst aan de Maas en Venray hier al ervaring mee hebben opgedaan en is graag bereid om deze uit te wisselen. Hun ervaring kan goed gebruikt worden om er lering uit te trekken. De heer Van Rooij informeert naar de "schakelkosten" tussen gemeente en RUD. De heer Beemer antwoordt dat dit wellicht verder kan worden uitgewerkt na de regiobijeenkomsten en de bestuursconferentie. De heer Pekema benadrukt dat je eerst moet weten wat de minimumverplichting is en wat de ambitie is. Het is de vraag of je de kwaliteit op dit hoge niveau wilt houden. De heer Van Rooij geeft aan dat er alleen is gerekend met de huidige bezetting en kwaliteiten; er is alleen sprake van transitie van de latende organisatie naar de RUD. Er is behoefte aan een dynamisch model waarin je kan reageren op gewijzigde ambities.

Op een vraag van de heer Oord of ook de variant "alleen handhaving" is uitgewerkt, antwoordt de heer Beemer dat Berenschot ook heeft uitgerekend wat het betekent als vergunningverlening bij de gemeente blijft en handhaving overgaat naar de RUD. De generieke landelijke afspraak tussen minister, VNG en IPO - het basistakenpakket - betreft overigens vergunningverlening én handhaving. Uit de gesprekken die Berenschot heeft gevoerd, komt naar voren dat uitvoering van het basistakenpakket op veiligheidsregioniveau geen reële optie is. Het is evident gezien de afstanden, dat er gedeconcentreerd gewerkt gaat worden. Dit laat onverlet dat er wel gewerkt kan worden vanuit één overkoepelende uitvoeringsorganisatie. De heer Van der Biesen is van mening dat het basistakenpakket niet werkt in de praktijk. Vergunningverlening is geen standaardproduct en levert in vergelijking tot handhaving veel transactiekosten/reiskosten op. De heer Van Rooij stelt vast dat de variant handhaving Wabo-breed best reëel is; het betreft een afgebakend pakket wat je weg kan zetten bij een RUD.

Berenschot heeft het volgende geconstateerd met betrekking tot het bestuurlijk draagvlak in Noord-Limburg: twee van de vier gemeenten waarmee Berenschot heeft gesproken willen de samenwerking intensiveren, de andere twee zijn niet overtuigd van de meerwaarde. De samenwerking zou Wabo-breed moeten zijn, overhevelen van vergunningverlening is een aandachtspunt. Het behoud van de lokale autonomie is een cruciale voorwaarde. Bestuurlijke drukte en toenemende kosten worden als grootste risico's gezien.

De heer Van Rooij roept eerdere discussies in herinnering, waar is gesproken over de verscheidenheid in takenpakketten in de verschillende regio's. Kan er wat gezegd worden over verfijning van de modellen? De vergunningverlening in Venlo is bijvoorbeeld van heel andere aard dan die in Horst aan de Maas en Venray. Horst en Venray kijken voor wat de bulk betreft eerder naar Peel en Maas, daar zit een logische link. De heer Van Rooij acht het goed voorstelbaar dat met Venlo wordt samengewerkt op het gebied van in Venray en Horst aan de Maas minder voorkomende taken, waar Venlo weer meer ervaring mee heeft. Mevrouw Hermans antwoordt dat er een lokale inkleuring te maken is. Als rekening kan worden gehouden met het specifieke karakter van de regio, kan snel winst worden geboekt door samen te werken. De heer Van Rooij wil graag bekijken waar quickwins zitten, door verscherping van de foto. Zo kan goed bekeken worden welke specialismen waar ontwikkeld moeten worden. Mevrouw Hermans acht een differentiatie in takenpakketten van de regionale uitvoeringsdiensten opportuun; de specialismen zouden gerelateerd moeten worden aan de lokale opgave.

De heer Oord vraagt naar het vervolgtraject; krijgen we op 24 november een herhaling van zetten? De heer Busser licht toe dat in de regionale bijeenkomsten alle opmerkingen worden verzameld. De opmerkingen worden meegenomen naar de Stuurgroep RUD die 17 november weer bij elkaar komt. De stuurgroep gebruikt ze vervolgens om de marsroute voor de 24^e te bepalen. De insteek hierbij is: Wat leeft er? Welke opties zijn er? Kunnen we er een richting uithalen? Uiteraard blijven de uitgangspunten van het proces (vrijwilligheid en bottom up) gehanteerd. Het doel van de bestuursconferentie is om te bespreken of we het zien zitten om de samenwerking in Limburg te organiseren. De heer Pekema is er voorstander van om te kijken naar bredere oplossingen over de provinciegrens heen. Hij vraagt zich af of er een nieuwe organisatie moet worden opgetuigd, of dat er beter met goed gebruik van ICT samengewerkt kan worden vanuit bestaande organisaties (en dus de expertise en capaciteit inkopen bij een partner). De heer Busser constateert dat je dan wel in beeld moet brengen waar de kwaliteit zit en hoe je die borgt. De heer Beemer adviseert om te bekijken of je er een gedeeld beeld uit kunt halen en om samen te bepalen wat de richting moet zijn. De heer Busser vult aan dat je moet proberen om te bepalen wat je wel en wat je niet wilt. De heer Van Rooij stelt dat je niet bij elkaar komt vanuit de verplichting van bovenaf maar dat veeleer je ambitie leidend is. Om een organisatorische beweging te kunnen maken, maak je kosten. De terugverdientijd is blijkens de presentatie vijf tot zes jaar. De heer Van Rooij heeft de intrinsieke behoefte aan kwaliteit en efficiency; de organisatie van de uitvoering is volgend hieraan. Vragen die aan de orde moeten komen zijn: Waar kunnen we efficiency- en kwaliteitsslagen maken met de informatie die we nu hebben? Waar willen we staan over vijf of zes jaar? Hij wil graag samen met elkaar in Noord-Limburg kwaliteitsslagen maken.

Mevrouw Delissen wil graag de vragenlijsten van de Foto van Limburg toch nog zien. Zij vraagt zich af of we een nieuwe organisatie moeten optuigen of liever een goede uitwisseling met buurgemeenten moeten regelen. Dat laatste, zo weet zij uit ervaring, kan met gesloten beurzen. Iedere gemeente moet intern de discussie voeren, voor welk kwaliteitsniveau ze wil gaan. Bovendien kun je altijd inhuren wat je zelf niet in huis hebt. De heer Van Rooij beaamt dit en wil graag samen werken aan een scherper beeld in Noord-Limburg. Met name de inzet c.q. inkoop van specialismen is hierbij een aandachtspunt. Hij stelt voor om met elkaar te bekijken wat iedere gemeente zelf wil doen, bij een ander wil lenen, gezamenlijk in huis wil hebben of bij derden wil inhuren? De heer Driessen meldt dat iedere gemeente zelf vanaf december met de landelijk beschikbaar gestelde zelfevaluatietool, kan onderzoeken in welke mate wordt voldaan aan de kwaliteitscriteria die zijn opgesteld door KPMG. Mevrouw Delissen ziet hier een kans om te bepalen waar tekorten zitten en waar we elkaar kunnen vinden in Noord-Limburg. De heer Van der Biesen vult aan dat het samen formuleren van het ambitieniveau de start zou moeten zijn.

De heer Van Rooij vraagt eenieders bereidheid om met elkaar te vergelijken, ook de zwakkere kanten en tekorten te laten zien, maar vooral ook om samen te kijken naar kansen. De heer Persoon stelt vast dat je heel veel beren op de weg kunt zien bij dit onderwerp. Er moet eerst sprake zijn van een bestuurlijke grondhouding om met elkaar samen op weg te gaan. Mook en Middelaar heeft op dit moment de hele handhaving uitbesteed aan bureaus. De gemeente is hier tevreden over maar de inhuur is erg duur; de heer Persoon zou de handhaving liever regelen in eigen huis. Door bezuinigingen gaat nu de ambitie omlaag. De heer Van Rooij constateert dat nu veel op de automatische piloot gaat en dat er nog veel slagen te maken zijn. Als we er voor kiezen om de benodigde capaciteit en deskundigheid samen te regelen, dan verdienen we op wat we nu inhuren bij bureaus.

De heer Van Rooij informeert of de Noord-Limburgse gemeenten bereid zijn om de vragenlijst in te vullen voor gezamenlijk gebruik en of men bereid is om de discussie aan te gaan, gegevens met elkaar te vergelijken en te onderzoeken waar kansen liggen. De aanwezige gemeenten zeggen hiertoe bereid te zijn. Mevrouw Delissen geeft aan dat Peel en Maas graag alsnog de vragenlijst wil invullen en wil bekijken waar we elkaar kunnen vinden. De heer Persoon meldt dat Mook en Middelaar toch zal proberen om de vragenlijst in te vullen (is vanwege personele problemen nog niet gelukt); het bestuurlijk gesprek is bij hen al gevoerd. Er wordt nog voor 24 november contact opgenomen met Gennep en Venlo.

De heer Busser vraagt of er nog opmerkingen zijn. Berenschot heeft een duidelijk beeld van wat ze nu nog moeten doen. De insteek vanuit Noord-Limburg voor de bestuursconferentie is dat er bereidheid is om naar modellen te kijken, waar we elkaar kunnen vinden op kwaliteit en efficiency. Het gaat om processen hoe we kunnen samenwerken; structuren komen op termijn vanzelf wel. Hier is draagvlak voor. Mevrouw Delissen is van mening dat er wellicht geen organisatie hoeft te worden opgetuigd als we het praktisch invullen. Er moet eerst gezocht worden naar het (gezamenlijk) bestuurlijk ambitieniveau in Noord-Limburg. De heer Busser wordt verzocht om het beeld uit Noord-Limburg te presenteren op 24 november.

Afspraken

- De heer Busser neemt de opmerkingen die vandaag gemaakt zijn mee naar de Stuurgroep RUD die plaatsvindt op 17 november aanstaande.
- Vastgesteld is dat er in Noord-Limburg quickwins gemaakt kunnen worden met verscherping van de Foto van Limburg. De bestuurders willen samen werken aan een scherper beeld in Noord-Limburg en zoeken naar een gezamenlijk bestuurlijk ambitieniveau in de regio.
- In het belang van de verscherping van de Foto van Limburg werkt Peel en Maas alsnog mee aan de Foto van Limburg en vult Mook en Middelaar alsnog de vragenlijst in. Gennep en Beesel worden gebeld met het verzoek om alsnog de foto te laten maken om zo het beeld voor Noord-Limburg compleet te krijgen.
- De heer Busser presenteert het beeld uit Noord-Limburg tijdens de bestuursconferentie op 24 november aanstaande. Hij stuurt de voorbereiding hiervoor rond.

Bijlage:

presentatie Berenschot “Foto van Limburg; scenario’s voor samenwerking. Regiobijeenkomst Noord-Limburg 10 november 2010”.